

УДК 631.171

ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР НА КОЕФІЦІЄНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ЇХ БІОПОТЕНЦІАЛУ

Анікєєв О.І., доц., к.т.н., Александров М.О.

(Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. Петра Василенка)

Дезинтеграція колективних с.-г. підприємств і створення на їх основі господарств різної форми власності, в тому числі і цілої гами дрібнотоварних господарчих суб'єктів, значно ускладнила проблему технічного забезпечення виробництва с/г продукції, ефективного використання матеріально-технічної бази, сформованої для умов колективного високотоварного виробництва. Слід зазначити, що при цьому значна частина технічних засобів була приватизована і розійшлась по господарствах різних форм власності. Машинно тракторний парк у господарствах різних форм власності формувався в залежності від економічних можливостей, а також від напрямків діяльності господарств, які формувались вже в залежності від вимог ринкової економіки. Відповідно до цих умов в господарствах різних форм господарювання використовувались різноманітні технології виробництва с-г культур, які потребували і нових форм комплектування машинно-тракторних парків.

Незважаючи на те, що сьогодні є достатня кількість різноманітних агротехнологій, в зв'язку з обмеженим фінансуванням та різноманітністю господарств, як за формами їх власників, так і за розмірами посівних площ, впровадження прогресивних агротехнологічних прийомів не знаходить широкого розповсюдження. Про це свідчать дані по врожайності сучасних сортів, яку визначають при сортовипробуваннях як біопотенціал (максимум) і яка є фактичною при застосуванні цих же сортів в господарських умовах. Таким чином коефіцієнт реалізації біопотенціалу (КРБП) сортових можливостей основних сільгоспкультур складає всього 0,42...0,65, тобто біля 50 % врожаю втрачається із-за недосконалих технологій, а також із-за низької якості виконання механізованих технологічних операцій. По окремих господарствах ці втрати сягають 60...80 %, тобто КРБП = 0,20...0,40. В той же час в деяких господарствах цей показник сягає рівня 0,7...0,9, що свідчить про те, що можливості сучасних сортів можна реалізувати у високій мірі за високого рівня агротехнологій і якості механізованих технологічних операцій з врахуванням ґрунтово-кліматичних умов по зонах України.

Всі ці питання потребували вивчення, як існуючих різноманітних форм сільськогосподарських організацій, їх технологічних рівнів їх напрямків діяльності та рівнів технологічного забезпечення.

Список літератури:

1. Харченко С.О. Напрямок в розробці агротехнологій блочно-варіантних систем для господарств різних технологічних рівнів / С.О. Харченко, О.І.

Анікеєв, М.О. Циганенко, О.Д. Калюжний, Г.В. Рудницька, В.В. Качанов, О.М. Красноруцький, С.А. Чигрина, К.Г. Сировицький, Є.А. Гаєк // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, Вип. 156, – 2015. с. 174-179.

2. Ковтун Ю.І. Залежність машино використання в землеробстві від технологічних рівнів господарств на прикладі Балаклійського району Харківської області / Ю.І. Ковтун, А.Г. Чигрин, О.І. Анікеєв, О.Д. Калюжний // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, Вип. 107, Том 1, – 2011. с. 16-21.

3. В.І. Пастухов. Довідник з машиновикористання у землеробстві / За ред. В.І. Пастухова. – Харків, «Веста», 2001. – 347 с.

4. Харченко С.О. Польові дослідження борони-луцильника Дукач-4 з стійками кріплення дисків різної жорсткості / С.О. Харченко, О.І. Анікеєв, М.О. Циганенко, Р.В. Антощенков, В.В. Качанов, О.Д. Калюжний, Є.А. Гаєк, Г.В. Сорочотяга // Інженерія природокористування, № 1, – 2017. с. 58-62.

5. Мельник В.І. Удосконалення роторного розкидача органічних добрив / В.І. Мельник, О.А. Ромашенко, О.І. Анікеєв, Г.В. Фесенко // Інженерія природокористування, № 2 (10), – 2018. с. 59-62.

6. Шуляк М.Л. Оцінка функціонування сільськогосподарського агрегату за динамічними критеріями / М.Л. Шуляк, А.Т. Лебедев, М.П. Артёмов, Є.І. Калінін // Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів, № 4, – 2016. с. 218-226.

7. Мельник В.І. Нові можливості при сумісних посівах кормових культур / В.І. Мельник, В.І. Пастухов, М.О. Циганенко, О.І. Анікеєв, В.В. Качанов // Інженерія природокористування, № 2 (10), – 2018. с. 32-36.

8. Мельник В.І. Порівняльний аналіз використання тракторів вітчизняного виробництва на традиційній та енергозберігаючій технологіях вирощування сільськогосподарських культур / В.І. Мельник, О.І. Анікеєв, О.О. Купін // Інженерія природокористування, № 2 (10), – 2018. с. 63-73.